

روزشمار جنگ

پنجشنبه

۲۰ اردیبهشت ۱۳۶۳

۸ شعبان ۱۴۰۴

۱۰ مه ۱۹۸۴

۱۹۴

هم‌زمان با تداوم تحرکات عراق در جزایر مجنون، در منطقه عملیاتی میمک نیز نیروهای عراقی به پشت مواضع تیپ ۸۴ خرم‌آباد رخنه کردند.

براساس گزارش قرارگاه عملیاتی کربلا در جزیره مجنون، ۳ فروند بالگرد عراقی مواضع گردان ۱۵۵ از نیروهای خودی را هدف قرار داده و اقدام به تخریب خاکریزهای فرعی جزیره مجنون جنوبی کردند.^۱ در همین حال، هواپیماهای عراقی نیز به منظور شناسایی و بمباران منطقه از ساعت ۱۵:۱۰ تا ۱۵:۴۵ دقیقه، در چند مرحله در آسمان منطقه به پرواز درآمدند، اما با اجرای آتش به موقع پدافند هوایی ایران ناگزیر به فرار شدند.^۲

در جبهه میمک در تنگه بیجار نیز عوامل عراقی با رخنه به پشت منطقه عملیاتی گردان ۱۱۱ تیپ ۸۴ خرم‌آباد در شمال پاسگاه هلاله، در مسیر نیروهای این گردان اقدام به اجرای کمین کردند. ۴ نفر از نیروهای گردان مذکور هنگام بازگشت از خط مقدم در حدفاصل چاه‌های نفت به طرف دهکده گنجوان، در کمین نیروهای عراقی گرفتار و غافلگیر شدند. در این حادثه یک نفر به شهادت رسید، ۲ نفر مجروح شدند و یک درجه‌دار به اسارت گرفته شد. گزارش تیپ ۱۱۴ امیرالمؤمنین (ع) در این باره حاکی است: خودروی تویوتا توسط دو نفر ملبس به لباس محلی کردی متوقف شده و فرد درجه‌دار برای صحبت با این افراد از خودرو پیاده شده و به طرف آنها می‌رود. در این هنگام، راننده که متوجه شده بود درجه‌دار دست‌های خود را بالا برده است، با گرفتن دنده عقب اقدام به ترک محل می‌کند، ولی در همین زمان از ارتفاعات منطقه به سوی ماشین تیراندازی شده و در نتیجه آن یک نفر از سرنشینان شهید می‌شود و ۲ نفر هم زخمی و از منطقه دور می‌شوند.^۳

گردان مرزی ژاندارمری ایلام نیز از این واقعه چنین گزارش داد: «چریک‌های عراقی از طریق دره سمت شرق دهانه خروجی تنگه بیجار وارد منطقه عملیاتی گردان ۱۱۱ شده و از آن طریق در چهار کیلومتری جاده مواصلاتی پایگاه گردان مزبور، مبادرت به کمین می‌نمایند که در این مسیر

آثار و علائمی برجای گذاشته و رد پای آنها به وسیله قطرات خون درجه دار اسیر همراه آنها تا پشت پاسگاه هلاله پیگیری شده است.» براساس این گزارش به نیروهای در خط گردان ۱۱۱ در منطقه شورش‌سیرین و پاسگاه گنجوان دستور داده شده بود تا اقدام به انجام گشت‌های مداوم و کنترل معابر حوزه استحفاظی خود کنند. ضمن اینکه نیروهای مستقر در منطقه یک پایگاه مشترک متشکل از نیروهای سپاه و ژاندارمری تشکیل داده‌اند.^۴

۱۹۵

هم‌زمان با آغاز تظاهرات و اعتراضات مردمی در سلیمانیه، تحرکات ارتش عراق و اتحادیه میهنی کردستان عراق در جبهه شمال غرب با آموزش نیروهای مردمی، مسلح کردن عشایر، سرکوب مخالفان، ایجاد پایگاه‌های نظامی جدید، احداث جاده در منطقه قلعه‌دیزه و انتقال واحدهای زرهی به منطقه افزایش یافته است.

مردم سلیمانیه امروز با برگزاری تظاهرات و راه‌پیمایی به سیاست‌های دولت مرکزی عراق و اتحادیه میهنی کردستان عراق اعتراض کردند. با تیراندازی نیروهای دولتی به سوی مردم تظاهرات به خشونت کشیده شد. معترضان نیز با حمله به خودروهای دولتی چندین خودرو را آتش زدند. بر اثر تیراندازی مأموران دولتی به مردم ۵ تن کشته و ۳۶ تن دیگر مجروح شدند. نیروهای دولتی با همکاری عناصر جلال طالبانی ۸۰ تن از دانشجویان را بازداشت کردند. جلال طالبانی به‌منظور جلوگیری از خطر حمله مردم به نیروهای خود دستور داده است که از شهر خارج شوند.^۵ این درحالی است که نیروهای مبارز کرد عراقی امروز در شهر سلیمانیه، ۴ تن از مأموران رژیم بعثی عراق را مورد حمله قرار داده و کشتند.^۶

از سوی دیگر، امروز براساس گزارش منابع نظامی، رژیم عراق با همکاری جلال طالبانی ضمن مسلح کردن عشایر منطقه قلعه‌دیزه^۷ چند پایگاه جدید در اطراف شهرک باستن ایجاد کرده است.^۸ شهرک باستن در شمال غربی قلعه‌دیزه واقع است و در آن حدود ۳ هزار نفر از افراد سکونت دارند. ارتش عراق به‌منظور حفظ امنیت منطقه، ۳ پایگاه جدید بین این شهرک و شهر قلعه‌دیزه ایجاد کرده است که در هر کدام از آنها ۴۰ تا ۵۰ نیرو استقرار دارند.^۹ یک واحد از ارتش عراق نیز که به تانک و توپ مجهز است در منطقه قلعه‌دیزه مستقر شده و با همکاری بیش از دو هزار نفر از عناصر گروه‌های ضدانقلاب ایران و افراد جلال طالبانی در منطقه دولتو واقع در شمال سردشت، در پی ناامن کردن نوار مرزی ایران در این منطقه هستند.^{۱۰} علاوه بر این، اخیراً حدود هزار نفر از عشایر منطقه قلعه‌دیزه یک دوره نظامی پانزده‌روزه را طی کرده‌اند تا در کنار سربازان عراقی علیه رزمندگان ایران وارد عمل شوند.^{۱۱}

خبرهای رسیده از شمال عراق حاکی از افزایش میزان همکاری میان اتحادیه میهنی کردستان عراق و رژیم بعث عراق است. منابع اطلاعاتی اعلام کردند که عدنان خیرالله وزیر دفاع عراق،

سه میلیون دینار به اتحادیه میهنی داده و ۶۰۰ کلت را بین مسئولان تیپ‌های این اتحادیه پخش کرده است.^{۱۳} همچنین دولت عراق به منظور در اختیار گرفتن سه مقر مهم در دره‌های باران، هرزله و چناره واقع در منطقه قلعه‌دیزه مبلغ ۴۵۰۰۰ دینار عراقی به طالبانی‌ها داده است.^{۱۳} این در حالی است که همکاری میان اتحادیه میهنی کردستان و رژیم عراق با بدبینی شدید همراه است. در منطقه شایع شده است که جلال طالبانی در تاریخ ۱۵ اردیبهشت به بغداد رفته و هنوز بازنگشته است. اختلافات شدیدی بین نیروهای طالبانی و افراد جیش‌الشعبی عراق وجود دارد. براساس گزارش منابع نظامی، هر روز در شهرهای سلیمانیه و اربیل درگیری‌هایی بین آنها بروز می‌کند و تاکنون نزدیک به یک‌صد نفر از افراد دو طرف در این درگیری‌ها کشته شده‌اند.^{۱۴}

۱۹۶

امروز عناصر ضدانقلاب در شهر سنندج دست به چند اقدام تروریستی زدند. افراد مسلح غیرقانونی در ۲۴ ساعت اخیر، در چند اقدام تروریستی جداگانه ۲ نفر از پیشمرگان مسلمان کرد را به شهادت رسانده، ۲ نفر را مجروح کرده و ۳ نفر را ربودند.

در یکی از این حوادث، شخصی با کلت کالیبر ۴۵ در ساعت ۸:۳۰ در خیابان شهید نمکی سنندج، به طرف یکی از پیشمرگان مسلمان کرد شلیک کرده و او را به شهادت رساند. ضارب با استفاده از خلوتی محل متواری شد. در اقدامی دیگر در ساعت ۱۰:۱۵ صبح، یک دستگاه تویوتای سپاه حامل ۳ نفر از پیشمرگان مسلمان کرد، در مقابل واحد تبلیغات و نشریات ارگان منطقه ۶ در خیابان صلاح‌الدین ایوبی سنندج، هدف حمله دو فرد مسلح قرار گرفت. مهاجمان که به کلت و یوزی مسلح بودند یکی از سرنشینان را با تیراندازی به شهادت رساندند و پس از پرتاب نارنجک به سوی ماشین از محل متواری شدند. بر اثر این حمله یک نفر از پیشمرگان مسلمان کرد شهید شد و ۲ نفر دیگر مجروح شدند.^{۱۵}

عناصر ضدانقلاب همچنین ۳ تن از هواداران جمهوری اسلامی ایران را ربوده و با خود به روستایی به نام صوفیان واقع در شمال سنندج، بردند.^{۱۶}

به دنبال اقدامات عناصر ضدانقلاب به ترور و آدم‌ربایی در سنندج، فرمانداری این شهر با اشاره به بروز نگرانی در میان مردم سنندج و تشویش اذهان عمومی در مورد توانایی جمهوری اسلامی ایران در برقراری امنیت، خواستار چاره‌اندیشی اساسی در مقابله با اقدامات تروریستی شده و نکاتی را بدین شرح پیشنهاد کرد:

- سرمایه‌گذاری اساسی در زمینه اطلاعات و تشکیل جلسات مستمر.
- حضور فعال نیروهای اطلاعاتی و گشت‌های نیروی انتظامی.
- تقویت واحدهای گشتی پیاده شهربانی.
- کنترل کلیه موتورسوارها و الزام به نصب شماره شهربانی.^{۱۷}

۱۹۷

عناصر مسلح غیرقانونی امروز ضمن حمله به برخی از محله‌های شهرهای سقز و چند پایگاه سپاه در مهاباد، در جنوب غربی بانه به روستاهای گرماب و روشکانی رفته و ۳ تن از مردم روستای گرماب را به دلیل همکاری با جمهوری اسلامی ایران دستگیر کردند.

در شهر سقز، ساعت ۲۲ امشب تعدادی از عناصر حزب دمکرات تلاش کردند تا از محله شریف‌آباد به داخل شهر نفوذ کنند، اما با مقاومت نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران روبه‌رو شده و پس از چند ساعت درگیری ناگزیر به فرار شدند. در این درگیری مهاجمان چند نارنجک تفنگی و یک گلوله آرپی‌جی به محله جمال‌آباد، ۲ عدد نارنجک به مدرسه صلاح‌الدین ایوبی و یک گلوله آرپی‌جی به کارخانه آرد این شهر پرتاب کردند که بر اثر آن خساراتی به این ساختمان‌ها وارد آمد و یک نفر سرباز وظیفه ژاندارمری از ناحیه شکم و دختری ۱۳ ساله از اهالی سقز از ناحیه چشم مجروح شدند.^{۱۸} در داخل شهر مهاباد نیز نیروهای چند پایگاه سپاه پاسداران با اعضای حزب دمکرات کردستان، درگیر شدند. در این درگیری‌ها ۴ نفر از مهاجمان کشته شدند و یک نفر از نیروهای سپاه به طور سطحی مجروح شد.^{۱۹}

امروز در جنوب غربی بانه نیز یک گروه ۲۵ نفره از افراد مسلح کومه‌له وارد روستای گرماب شده و ۳ نفر از اهالی این روستا را به اتهام همکاری با دولت دستگیر کرده و با خود به عراق* بردند.^{۲۰} در گزارش ناحیه ژاندارمری کردستان در این باره آمده است: از سه روز پیش، حدود ۸۰ نفر از افراد کومه‌له از طریق مرز عراق وارد خاک ایران شده و در منطقه گرماب مستقر شده‌اند. یک گروه از آنها شب‌هنگام به روستای روشکانی در جنوب بانه رفته و از مردم روستا خواسته‌اند که در مسجد جمع شوند تا برایشان سخنرانی کنند. ولی مردم از رفتن به مسجد خودداری کرده‌اند. پس از آن، افراد کومه‌له از مردم خواستند اجازه بدهند زنان در مسجد جمع شوند، اما زنان نیز از این کار امتناع کردند. در نهایت، تعدادی از دختران عضو کومه‌له برای جلب نظر روستاییان در انجام کارهای روزانه به زنان روستا کمک کردند.^{۲۱}

۱۹۸

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به منظور تکمیل اطلاعات مربوط به نیروها و سازماندهی و استفاده بهینه از آنها ضمن فعال‌سازی قرارگاه‌های قدس، طرح تعیین جایگاه پاسداران در سازمان رزم را ابلاغ و اجرای "سیستم کامپیوتری طرح لبیک یا خمینی" را در مناطق یازده‌گانه سپاه آغاز کرد. ستاد مرکزی سپاه در دستورهایی جداگانه به واحدها و مناطق یازده‌گانه سپاه از آنها خواست تا از امروز فرم‌های کامپیوتری "طرح لبیک یا خمینی" را تکمیل کنند. براساس این طرح، نواحی مقاومت

* این گروهک بعدها ۲ نفر از این افراد را به شهادت رساند و به دلیل نداشتن زندان در داخل عراق، بقیه اسرای خود را به رژیم عراق تحویل داد. [سند شماره ۳۴۵۶۰۳ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از لشکر ۲۸ (رکن ۲)، ۱۳/۱۳/۱۳۶۳]

موظف‌اند فرم‌های کامپیوتری را از اول تا پنجم هر ماه پر کرده و به رده بالاتر (پایگاه کشوری) ارسال کنند. کلیه پایگاه‌های کشوری نیز باید فرم‌های دریافتی را حداکثر تا دهم هر ماه به منطقه کشوری فرستاده تا آنها نیز ظرف سه روز فرم‌های مذکور را به ستاد مرکزی ارسال کنند.^{۲۲}

همچنین ستاد مرکزی سپاه تصمیمات اتخاذشده در جلسه امروز قرارگاه‌های مرکزی قدس و نجف را به واحدهای مختلف سپاه ابلاغ کرد. بند اول این ابلاغیه مربوط به موضوع طرح تعیین جایگاه پاسداران در سازمان رزم است که برای ارائه دیدگاه‌ها به مناطق سپاه ارسال شده است. در بند سوم آن نیز آمده است: «پاسدارانی که به اسم یک‌سوم به جبهه مأمور می‌شوند، باید به همان نحو باقی بمانند و اگر خواستند برگردند، پایان مأموریت گرفته و واحد پرسنلی طبق آن حقوق پرداخت نماید. در غیر این صورت، افرادی که برگه پایان مأموریت نداشتند، تا مشخص شدن تکلیف آنها جلوی حقوقشان گرفته شود.»^{۲۳}

از سوی دیگر سپاه پاسداران ضمن تأکید بر فعال‌شدن قرارگاه‌های قدس از قرارگاه‌های مذکور خواست تا به سازماندهی نیروهای طرح لیبیک یا خمینی و گردان‌های قدس پرداخته و مقدمات اجرای مراحل بعدی مانور آزادی قدس را فراهم کنند. در این نامه همچنین از قرارگاه‌های قدس درخواست شده است دیدگاه‌های خود را در مورد ۸ بند زیر جمع‌بندی و به واحد بسیج ستاد مرکزی و قرارگاه مرکزی قدس اعلام کنند تا در جلسات عالی این قرارگاه درباره آن تصمیمات لازم اتخاذ شود. این بندها عبارت‌اند از:

۱. بررسی نقاط ضعف و قدرت اجرایی طرح لیبیک و سازماندهی و به‌کارگیری گردان‌های قدس.
۲. تهیه برنامه‌های حفظ ارتباط و انسجام نیروهای طرح لیبیک و گردان‌های قدس.
۳. نحوه سازماندهی بقیه نیروها که تحت پوشش طرح لیبیک درنیامده‌اند.
۴. چگونگی اجرای مرحله سوم مانور آزادی قدس.
۵. اتمام هرچه سریع‌تر ساخت اردوگاه‌های قدس.
۶. استفاده از حداقل نیروی پاسدار در سازمان قدس و جایگزین کردن نیروهای فعال بسیجی.
۷. سازمان نیروهای قدس.
۸. نحوه سازماندهی نیروهای طرح لیبیک یا خمینی؛ به‌ویژه اینکه حرکت نیروهای بسیج داوطلبانه بوده و تجربه فتح یک و دو، نشان داده است که حرکت نیروها به شکل یگانی به‌جز در مواقع بسیار ضروری به‌طور صددرصد غیرممکن است.^{۲۴}

هم‌زمان با تداوم ارسال کمک‌های مردمی به جبهه‌های جنگ، امروز موضوع چگونگی بازگشت و بهره‌گیری از نیروی انسانی مهاجرین جنگی در یک گردهمایی در باختران مورد بررسی قرار گرفت. به گزارش واحد مرکزی خبر امروز آیت‌الله شیرازی امام‌جمعه مشهد، حجت‌الاسلام نورمفیدی امام‌جمعه گرگان و ائمه جمعه قوچان و میمه جداگانه با آیت‌الله منتظری دیدار و ضمن تشریح

مسائل مربوط به مناطق مذکور به‌ویژه استقبال مردم از انتخابات دومین دوره مجلس شورای اسلامی، کمک‌های مردمی به جبهه‌های جنگ را به وی تقدیم کردند. براساس همین گزارش، مبلغ ۳ میلیون ریال نیز از طرف یک فرد کوییتی، مبلغ ۲ میلیون ریال اهدائی نمازگزاران مسجد جامع انقلاب تهران و مبلغ یک میلیون ریال از طرف اهالی بوئین‌زهرا و آوج به آیت‌الله منتظری تقدیم شد.^{۲۵}

علاوه‌براین، امروز در مراسمی ۱۰ کامیون حامل هدایای کارگران کارخانجات صنعتی استان باختران و کمک‌های نقدی و غیرنقدی هدایای مردم استان‌های کهگیلویه و بویراحمد و اصفهان و شهرستان بیرجند راهی جبهه‌های نبرد شد. این هدایا شامل انواع مواد شوینده، مواد خوراکی و پوشاک و لوازم مصرفی مورد نیاز رزمندگان و نیز مبلغ ۴ میلیون و ۴۳۱ هزار ریال کمک نقدی کارگران کارخانجات صنعتی استان باختران و مبلغ ۱۲۰ هزار و ۹۰۵ ریال از طرف مردم استان کهگیلویه و بویراحمد بود. علاوه‌براین، روابط عمومی ناحیه ژاندارمری خراسان هم اعلام کرد که ایثارگران ژاندارمری منطقه کلات نادر و تایباد مبلغ ۱۹۹ هزار ریال به جبهه‌های جنگ کمک کردند.^{۲۶}

امروز همچنین مسئولان شاخه‌های بنیاد امور مهاجرین جنگ تحمیلی به‌همراه فرمانداران و بخشداران استان باختران در یک گردهمایی چگونگی بازگشت مهاجرین جنگی و استفاده بهینه از نیروی انسانی آنان را بررسی کردند. در این گردهمایی مقرر شد باتوجه‌به آزادشدن بخش وسیعی از مزارع استان باختران که قبلاً قسمتی از مناطق جنگی بوده است، زمینه بازگشت کشاورزان این مناطق فراهم شود. همچنین در این نشست طرح بنیاد امور مهاجرین جنگ تحمیلی استان باختران درخصوص بهره‌گیری از تخصص‌های مهاجران جنگی و به‌کارگیری آنها در امر بازسازی و نوسازی مناطق جنگی بررسی و بر اجرایی شدن آن تأکید شد. یادآوری می‌شود در استان باختران، ۱۳۰ هزار مهاجر جنگی در ۲۸ شهرک و اردوگاه استقرار یافته‌اند.^{۲۷}

۲۰۰

هم‌زمان با اعلام طرح جدید عراق برای احداث خط لوله نفتی جدید این کشور به عربستان به‌منظور افزایش میزان صادرات نفت و گاز عراق به بازارهای بین‌المللی، دولت‌های عرب حامی این کشور فشارهای دیپلماتیک خود را به توكیو برای کاهش روابط اقتصادی با ایران آغاز کرده‌اند.

قاسم احمد تقی وزیر نفت عراق، که برای شرکت در سی و دومین اجلاس کشورهای عرب صادرکننده نفت در کویت به سر می‌برد، اعلام کرد دولت بغداد درصدد است با تأسیس یک خط لوله نفتی به بندر ینبع عربستان نفت میدان‌های جنوب عراق را به سواحل دریای سرخ منتقل کرده و از آنجا روانه بازارهای بین‌المللی کند. وی افزود عراق اخیراً طرح‌هایی را برای اجرای این پروژه دریافت کرده و منتظر پیشنهادها و پیمانکاران مختلف در این زمینه می‌باشد. خط لوله مذکور در مرحله اول گنجایش انتقال نیم‌میلیون بشکه نفت در روز را دارد. موافقت‌نامه تأسیس

خط لوله بین عراق و عربستان اولین بار در فوریه ۱۹۸۳ به امضا رسید. ارزش این طرح به دو تا سه میلیارد دلار می‌رسد و بهره‌برداری از آن حداقل سه سال طول می‌کشد.

وزیر نفت عراق در مورد خط لوله انتقال نفت این کشور به بندر عقبه اردن هم اضافه کرد: «مذاکرات در این مورد بین دو کشور ادامه دارد.» طارق عزیز وزیر امور خارجه عراق نیز اعلام کرد که دو کشور امیدوارند امریکا تضمین‌های مالی لازم را برای تأسیس خط لوله نفتی عراق به بندر عقبه تأمین کند. گفتنی است با آغاز جنگ ایران و عراق صادرات نفت عراق از خلیج فارس قطع شد و با تشدید این نبرد، سوریه هم خط لوله نفتی عراق را که از خاک سوریه می‌گذشت، مسدود کرد. اکنون بغداد تلاش می‌کند تا خطوط لوله جدیدی را برای انتقال نفت خود به بنادر عربستان، اردن و ترکیه احداث کند.^{۲۸}

از سوی دیگر، به نوشته روزنامه انگلیسی *فایننشال تایمز*، دولت‌های عربی در پی اعمال فشار بیشتر به ژاپن برای قطع خرید نفت از ایران هستند. این روزنامه در مقاله‌ای به مقایسه روابط ایران و عراق با ژاپن پرداخته و ضمن اشاره به تلاش دولت‌های عرب در کاهش روابط تهران - توکیو نوشته است: «کشورهای عربی دست به مبارزه [گسترده‌ای] زده‌اند تا ژاپن را از خرید مقادیر زیاد نفت ایران ... بازدارند.» اواخر این ماه شیخ صباح الاحمد الصباح وزیر امور خارجه کویت و طارق عزیز معاون نخست‌وزیر عراق، قرار است به نمایندگی از طرف اتحادیه عرب از ژاپن دیدار و مقامات این کشور را به خودداری از انجام هرگونه اقدامی که موجب طولانی شدن جنگ شود، ترغیب کنند. در سال گذشته، واردات نفت خام ژاپن از ایران به ۴/۲ میلیارد دلار رسید. در این مدت صادرات ژاپن به ایران در حدود ۲/۸ میلیارد دلار بود. در مدت مشابه، صادرات ژاپن به عراق ۶/۳۲ میلیون دلار بود که نسبت به ایران بسیار کم می‌باشد. با وجود این در ماه گذشته، صادرات روزانه نفت ایران به ژاپن به ۳۰۰ هزار بشکه کاهش یافت و احتمالاً در این ماه به ۲۰۰ هزار بشکه و به گفته ژاپنی‌ها در ماه آینده به ۱۵۰ هزار بشکه در روز خواهد رسید.^{۲۹}

ژاپن برای نشان دادن بی‌طرفی خود در جنگ تحمیلی تلاش می‌کند روابط خود را با هر دو کشور ایران و عراق حفظ کرده و نوعی توازن میان آنها برقرار کند. روزنامه ژاپنی *کیودو* با اشاره به سفرهای وزیران امور خارجه ایران و عراق به ژاپن آورده است: بعد از سفر ماه گذشته علی‌اکبر ولایتی به توکیو، شینتارو آبه وزیر امور خارجه ژاپن، برای اثبات موضع بی‌طرفی این کشور یکی از مقامات وزارت امور خارجه ژاپن را به بغداد اعزام کرد تا از وزیر امور خارجه عراق برای دیدار از ژاپن دعوت کند. فرستاده وزارت امور خارجه ژاپن بعد از دیدار از بغداد وارد تهران شد، اما هیچ‌کدام از مقامات ایران حاضر به گفت‌وگو با وی نشدند. وزارت امور خارجه ایران اعلام کرد: «چون وی پس از سفر به امریکا، فرانسه، آلمان غربی و عراق به ایران آمده است، هیچ‌یک از مقامات ایرانی با وی مذاکره نخواهند داشت.» وزارت امور خارجه ژاپن با اشاره به دیدار آتی وزیر امور خارجه عراق از توکیو اعلام کرد بعد از این دیدار یوشیرو هاتانا مدیرکل وزارت امور خارجه ژاپن، به ایران رفته و مقامات این کشور را در جریان مذاکرات ژاپن و عراق خواهد گذاشت.^{۳۰}

منابع و مآخذ روزشمار ۱۳۶۳/۲/۲۰

۱. سند شماره ۲۶۷۹۸۳ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: گزارش نوبه‌ای اطلاعاتی قرارگاه عملیاتی کربلا (رکن ۲)، شماره ۱۵، ۱۳۶۳/۲/۲۲، ص ۱؛ و - سند شماره ۹۵۲۴۸ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از سماجا ۲ (فرماندهی اطلاعات) به سماجا ۳ (مرکز فرماندهی)، ۱۳۶۳/۲/۲۰.
۲. سند شماره ۲۶۷۹۸۳ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ، پیشین، ص ۱.
۳. سند شماره ۳۴۰۵۸۹ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از فرماندهی سپاه پاسداران (تیپ ۱۱۴ مستقل امیرالمؤمنین^(ع)) به فرماندهی سپاه منطقه ۷، ۱۳۶۳/۲/۲۸.
۴. سند شماره ۳۹۲۶۴ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از گردان مرزی ژاندارمری ایلام (رکن ۲) به فرماندهی تیپ ۸۴ خرم‌آباد (رکن ۲)، ۱۳۶۳/۲/۲۹.
۵. سند شماره ۳۴۵۶۰۴ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از باقیمانده لشکر ۲۸ سنندج (رکن ۲) به فرماندهی ناحیه ۰۴ (رکن ۲)، ۱۳۶۳/۲/۱۳.
۶. سند شماره ۱۸۳۰۲۱ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از قرارگاه عملیاتی شمال غرب زاچا (رکن ۲) به فرماندهی قرارگاه عملیاتی شمال غرب نزاچا (رکن ۲)، ۱۳۶۳/۳/۴.
۷. سند شماره ۱۸۳۳۱۰ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: قرارگاه عملیاتی شمال غرب زاچا (رکن ۲)، ۱۳۶۳/۳/۱۴.
۸. سند شماره ۳۹۲۶۷۸ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از قرارگاه عملیاتی شمال غرب زاچا (رکن ۲) به فرماندهی قرارگاه عملیاتی شمال غرب نزاچا (رکن ۲)، ۱۳۶۳/۲/۲۲.
۹. سند شماره ۳۹۲۶۶۷ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از قرارگاه عملیاتی شمال غرب زاچا (رکن ۲) به فرماندهی قرارگاه عملیاتی شمال غرب نزاچا (رکن ۲)، ۱۳۶۳/۲/۲۱؛ و - سند شماره ۳۹۲۶۷۸ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ، پیشین.
۱۰. سند شماره ۳۹۲۶۵۶ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از قرارگاه عملیاتی شمال غرب زاچا (رکن ۲) به فرماندهی قرارگاه حمزه سیدالشهدا^(ع)، ۱۳۶۳/۲/۲۷.
۱۱. سند شماره ۴۰۶۷۵۶ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از قرارگاه عملیاتی شمال غرب زاچا (رکن ۲) به فرماندهی قرارگاه عملیاتی شمال غرب نزاچا (رکن ۲)، ۱۳۶۳/۳/۴.
۱۲. سند شماره ۱۸۳۴۲۶ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: واحد اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مریوان، ۱۳۶۳/۲/۲۲، ص ۱.
۱۳. سند شماره ۱۸۳۳۴۶ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از قرارگاه عملیاتی شمال غرب زاچا (رکن ۲) به فرماندهی نزاچا (معاونت عملیات و اطلاعات)، ۱۳۶۳/۲/۲۲.
۱۴. سند شماره ۱۸۳۲۴۶ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ، پیشین، ص ۱.
۱۵. سند شماره ۹۵۲۴۹ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از اداره اطلاعات شاجا به دفتر اطلاعات و تحقیقات نخست‌وزیری، ۱۳۶۳/۲/۲۰.
۱۶. سند شماره ۳۱۵۱۴۰ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از لشکر ۲۸ (رکن ۲) به استاندار کردستان، ۱۳۶۳/۲/۲۲.
۱۷. سند شماره ۳۴۵۷۳۷ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: فرمانداری شهرستان سنندج به استانداری کردستان، ۱۳۶۳/۲/۲۳.
۱۸. سند شماره ۹۵۲۵۴ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از اداره اطلاعات شاجا به دفتر اطلاعات و تحقیقات نخست‌وزیری، ۱۳۶۳/۲/۲۱؛ و - سند شماره ۹۵۲۴۴ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از اداره اطلاعات شاجا، ۱۳۶۳/۲/۲۵.
۱۹. سند شماره ۳۹۲۶۶۵ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: گزارش نوبه‌ای عملیاتی قرارگاه عملیاتی شمال غرب (رکن ۳)، شماره ۵۲، ۱۳۶۳/۲/۲۱، ص ۲؛ و - سند شماره ۳۹۲۶۴۳ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: گزارش نوبه‌ای عملیاتی قرارگاه عملیاتی شمال غرب (رکن ۲)، شماره ۲۹، ۱۳۶۳/۲/۲۸، ص ۳؛ و - سند شماره ۸۱۴۲۳ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: اداره اطلاعات شاجا به دفتر اطلاعات و تحقیقات نخست‌وزیری، ۱۳۶۳/۳/۱۲.
۲۰. سند شماره ۳۱۵۱۳۳ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از لشکر ۲۸ سنندج (رکن ۲) به فرماندهی قرارگاه عملیاتی شمال غرب (رکن ۲)، ۱۳۶۳/۲/۲۵.
۲۱. سند شماره ۳۱۴۶۴۴ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از ناحیه ژاندارمری کردستان (رکن ۲) به استانداری کردستان، ۱۳۶۳/۲/۲۳.
۲۲. سند شماره ۴۵۳۶۲۰ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: ستاد مرکزی سپاه پاسداران (واحد بسیج) به مناطق یازده گانه سپاه پاسداران، ۱۳۶۳/۲/۱۷، ص ۱.
۲۳. سند شماره ۴۴۳۶۰۷ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: ستاد مرکزی سپاه پاسداران (فرماندهی)، ۱۳۶۳/۲/۱۲، ص ۱.
۲۴. سند شماره ۱۹۷۱۶۱ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: قرارگاه مرکزی قدس به مناطق یازده گانه، ۱۳۶۳/۲/۲۰؛ و - سند شماره ۸۱۴۱۲ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: قرارگاه مرکزی قدس (واحد بسیج)، ۱۳۶۳/۳/۱۴.
۲۵. روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۶۳/۲/۲۲، ص ۴.
۲۶. همان.
۲۷. همان.
۲۸. روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۶۳/۲/۲۳، ص ۴.
۲۹. خبرگزاری جمهوری اسلامی، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۵۲، ۱۳۶۳/۲/۲۱، صص ۲۳ - ۲۱. لندن - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۳/۲/۲۰.
۳۰. خبرگزاری جمهوری اسلامی، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۴۹، ۱۳۶۳/۲/۱۸، ص ۴، توکیو - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۳/۲/۱۷.